

БЛАТЕЦ (*Серлий, Исерлий*)

Село от купен характер в Сливенска община и област. Намира се на 18 км югоизточно от Сливен. Разположено е в източната част на Сливенското поле.

Районът на селото е обитаван от древни времена. В землището му има две селищни могили, отнасящи се към периода на късния неолит и енеолита: *Гьолската* – на 2 км югозападно и *Ходжовата* – на 2,5 км северозападно. В м. Юрта, на 1,2 северно от Блатец, има следи от антично селище. Запазени са стени с дебелина до 3 м с червена мазилка. Намерени са бронзова монета от Месамбрия от 4 в. пр. н. е. и оброчна плочка на богинята Хеката. На билото на планината Гребенец има остатъци от стара крепост – *Калето*. Има и няколко надгробни могили.

На сегашното място селото възниква през периода на османската власт. Името му се среща в два варианта: *Есерлий* и *Исерлий*. За първото битуват две основни тълкувания в две версии. Според едната първите заселници са били роби – есири – от тур. *esir* ‘роб, пленник’ на местния султан. Според другата тези пришълци се настанили в земите на султана, син на робиня – *есирли султан*. И двете версии визират началото на селото като чифлишко в земите на потомците на Кримската династия *Гераи* – местни султани. Що се отнася до *Исерлия*, някои изследователи свързват името с турско-арабската дума *hisar* ‘крепост, укрепление’. Най-старото писмено известие за Есирлий е войнугански регистър от XVI в., когато селото е имало двама войнугани. Към края на XVIII или началото на XIX в. в селото се преселват българи от близкото село *Саръ биад*, чието име се произнася сега като *Саръбаш*. Регистрирано е в османски документи, а през 1839 г. е мезра – ‘обособено землище без уседнало население’. Прочут с насилията си в началото на XIX в. е бил есирлийският султан Арслан Герай. В планинския район на селото са се подвизавали хайдутите. В началото на XIX в. в м. *Сегменски гръбеш* Цоню войвода побеждава в сражение редовни войници – сеймени.

През 1830 г. голяма част от българите се изселват в Русия – Бесарабия, където създават село *Есирлия*, сега Волное, което по-късно образува дъщерно село *Исерлия*. След време част от изселниците се завръщат.

В турско време Есирлий влиза в Сливенската каза. След Освобождението е в Сливенска околия. Център е на община, в която през различни периоди влизат селата Глушник, Драгоданово, Трапоклово, Горно Александрово. С министерска заповед 3008, обнародвана в ДВ на 1. 09. 1934 г., селото е преименувано на *Блатец*. Новото име е свързано с голямото блато *Есирлийски гьол* западно от селото.

През 1859 г. френският географ Поайе заварва селото с 25 български и 5 мюсюлмански къщи – около 150 жители. На руските карти, правени по време на Освободителната война, селото е отбелязано със 170 къщи – около 850 жители.